

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 39 11
Fax (070) 3 70 79 31
www.justitie.nl

Onderdeel	Directie Vreemdelingenbeleid
Datum	28 november 2007
Ons kenmerk	5515312/07/DVB
Uw kenmerk	138654u
Onderwerp	Groenboek over de toekomst van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

In uw brief van 9 oktober hebt u vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de kabinetsreactie op het Groenboek over de toekomst van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, alsmede over mijn brief van 11 september 2007 over het gemeenschappelijk asielstelsel en de Europese 'blue card'. Hieronder wordt ingegaan op uw vragen en opmerkingen. Daarbij houd ik de nummering in uw brief aan.

1. Ik ben niet van oordeel dat het beeld van de Vreemdelingenwet 2000 te rooskleurig wordt geschetst. Deze wet voldoet mijns inziens aan eisen van eenvoud, rechtvaardigheid, snelheid en effectiviteit van procedures. Ik wijs in dit verband bijvoorbeeld op het één-statussysteem en het uniforme voorzieningenpakket, die van wezenlijk belang zijn in het kader van de vereenvoudiging van het asielstelsel en het voorkomen van procedures. Ook de Commissie Evaluatie Vreemdelingenwet 2000 heeft geconstateerd dat de beleidskeuzen die ten grondslag lagen aan de in de Vreemdelingenwet 2000 gekozen opzet nog steeds overeind staan en dat de toegankelijke en overzichtelijke wet een betere, meer doelgerichte uitvoering mogelijk maakt.

Een en ander laat onverlet dat op bepaalde onderdelen kritiek is, in het bijzonder op de asielprocedure. Het kabinet is voornemens de asielprocedure te verbeteren. De verbeteringen zullen bij de verdere harmonisering worden betrokken.

2. Hierop antwoord ik dat nog geen voorkeur is bepaald voor een model voor de gemeenschappelijke behandeling van asielverzoeken. Met het Groenboek heeft de Europese Commissie het startsein gegeven voor een brede raadpleging over de vorm die het gemeenschappelijk Europese asielstelsel zou moeten krijgen. De consultaties zijn nog gaande. Ik vind het van belang om te weten wat de opstelling van andere lidstaten hierbij is.

3. Zoals aangegeven in de kabinetsreactie op het Groenboek zal Nederland zich nog bezinnen op de vraag in welke mate harmonisatie van de nationale regels voor toegang tot de arbeidsmarkt tijdens de asielprocedure wenselijk is. Het kabinet is van mening dat er geen aanspraken op sociale zekerheid mogen ontstaan voor mensen van wie nog niet zeker is of zij in Nederland kunnen blijven. Op grond van harmonisatie zou dit nationale uitgangspunt onder druk kunnen komen te staan. Volledige toegang tot de arbeidsmarkt kan ook vanwege het integrerende effect de terugkeer van degenen van wie het asielverzoek wordt afgewezen compliceren. Overigens heeft de minister van SZW op 12 oktober jl. aan beide Kamers der Staten-Generaal laten weten dat hij van plan is om de periode die asielzoekers mogen werken, te verruimen van 12 naar 24 weken per jaar, met uitzondering van artiesten en musici waarvoor een termijn van 16 weken gaat gelden. De periode is zo gekozen dat géén aanspraken op WW-rechten ontstaan.

4. Anders dan de leden van de commissie voor de JBZ-Raad van de Eerste Kamer ben ik niet van oordeel dat het ambitieniveau ten aanzien van kwetsbare groepen asielzoekers relatief laag is. De kabinetsreactie gaat enerzijds uit van uitwisseling van best practises en het nader uitwerken van bestaande richtlijnen, anderzijds van het verduidelijken en uitbreiden van de bepalingen in bestaande richtlijnen over kwetsbare groepen. Uitwisseling van best practises en het nader uitwerken van bestaande richtlijnen zijn gericht op het daadwerkelijk implementeren van voorzieningen voor kwetsbare groepen en leiden op deze wijze tot betere bescherming van deze groepen. In de kabinetsreactie wordt daarnaast gewezen op het belang dat er speciale regelingen komen die rekening houden met kwetsbare groepen in de asielprocedure en dat dit ook geldt voor medische problemen, zoals traumata. Blijkens de kabinetsreactie valt ook te denken aan een vorm van categoriaal beleid ten aanzien van bepaalde kwetsbare groepen.

5. Het streven is om in Europees verband te komen tot een Europees ambtsbericht van hoogwaardige kwaliteit. Dit ambtsbericht zal dan,

evenals het huidige Nederlandse algemene ambtsbericht, als bron gelden voor de beoordeling van asielzaken. Als het op Europees niveau komt tot besluitvorming in asielzaken kan ook andere relevante informatie van gezaghebbende mensenrechtenorganisaties en internationale organisaties als UNHCR worden meegewogen bij de beoordeling van asielzaken. Overigens zijn de huidige Nederlandse algemene ambtsberichten tevens gebaseerd op informatie van gezaghebbende mensenrechtenorganisaties en internationale organisaties en kan informatie van deze organisaties ook nu al worden meegewogen bij de beoordeling van asielzaken. Zoals vermeld in de brief aan de Tweede Kamer van 22 juni 2007 (Kamerstukken II, 2006-2007, 29 344 en 30 800 VI, nr. 64) over de gevolgen van de uitspraak inzake Salah Sheekh, zal in navolging van deze uitspraak bij de beoordeling van asielzaken – explicieter dan thans het geval is – ook andere informatie dan ambtsberichten van de Minister van Buitenlandse Zaken worden betrokken.

6. Wat betreft het in antwoord op vraag 18 gemaakte voorbehoud terzake van de eenheid van bestuursprocesrecht wordt geantwoord dat daarmee beoogd werd aan te geven dat het bestuursprocesrecht, zoals neergelegd in hoofdstuk 8 van de Awb uitgangspunt is en blijft. Vanzelfsprekend sluit dat uitzonderingen niet bij voorbaat uit. Dergelijke uitzondering bestaan immers al en de leden van de commissie merken dan ook terecht op dat de Vreemdelingenwet 2000 ook nu al enkele uitzonderingen op hoofdstuk 8 Awb maakt. Die uitzonderingen blijven echter beperkt tot de gevallen waarin de bijzondere aard van het vreemdelingenrecht een uitzondering op het algemene bestuursprocesrecht rechtvaardigt, zoals de standaard schorsende werking van het beroep in asielzaken en de mogelijkheid van een ex nunc beoordeling van een dergelijk beroep. Die uitzonderingen laten onverlet dat belangrijke delen van hoofdstuk 8 Awb wél van toepassing zijn op het beroep in asielzaken, zoals het beroep op de rechtbank zonder verplichte vertegenwoordiging en de mogelijkheid om een verzoek om voorlopige voorziening te vragen in die gevallen waarin het beroep geen standaard schorsende werking heeft (AC-zaken en beroep in reguliere vreemdelingenzaken). Een en ander betekent dat ook in de toekomst zorgvuldig zal worden gezien of een voorstel tot harmonisatie een afwijking van hoofdstuk 8 Awb zou kunnen rechtvaardigen.

7. Het Nederlandse belang is dat er ook op EU-niveau een snelle toelatingsprocedure voor kennismigranten met zo min mogelijk bureaucratie tot stand komt. De toelating van meer kennismigranten tot de

EU kan de Europese economie – en daarmee ook de Nederlandse – stimuleren. Het heeft de voorkeur om daartoe tot een gemeenschappelijke definitie van kennismigrant te komen. Indien in het onderhandelingsproces zou blijken dat dit niet haalbaar is, kan wederzijdse erkenning van nationale definities een alternatief zijn.

Het is op dit moment nog te vroeg om aan te geven wat de concrete grenzen zijn van de onderhandelingsruimte. Zo is het daarvoor van groot belang of de EU-regeling met betrekking tot de blue card aanvullend is op de nationale kennismigrantenregeling dan wel dat deze regeling de kennismigrantenregeling vervangt. De tekst van de concept richtlijn is hierover nog niet duidelijk. Het kabinet is overigens voorstander van een complementaire Europese regeling.

8. Zeker omdat de 'blue card' vraaggestuurd is en de bovenkant van de arbeidsmarkt betreft, zal de introductie ervan geen garantie zijn voor het wegblijven van illegale migranten. Het meest zichtbaar zijn de illegale migratiestromen die via de zee de Zuid-Europese staten proberen te bereiken.

Binnen de EU is deze situatie geregeld onderwerp van overleg en gezamenlijk optreden. Zo neemt Nederland - samen met een aantal andere EU-lidstaten, de Europese Commissie en Frontex - deel aan de expertgroep '*International law instruments in relation to illegal immigration by sea*', waarin onderzocht wordt hoe moet worden omgegaan met illegale migratie op zee. In de eerste bijeenkomsten van deze expert groep heeft Nederland aandacht gevraagd voor het belang van effectieve toegang tot internationale bescherming en *non-refoulement*.

De zuidelijke EU-lidstaten, die primair geconfronteerd worden met deze migranten en hun eventuele aanvraag om verblijf, zijn er uiteraard aan gehouden te handelen conform het gemeenschapsrecht en ander internationaal recht. Uitgangspunt is, dat toegang tot bescherming voor hen die dat nodig hebben te allen tijde gewaarborgd is.

De Staatssecretaris van Justitie,